

Biuletyn

ARCHIDIECEZJI GDAŃSKIEJ

ISSN 2083-4403

Nr 45 (404) • 18 listopada 2016

Homilia abp Sławoja Leszka Głódzia z okazji Narodowego Święta Niepodległości

Umilowana wspólnota wiary, którą gromadzi w Bazylice Mariackiej Święto Niepodległości Najjaśniejszej Rzeczypospolitej!

Jak co roku w listopadowy jesienny dzień przychodzimy do Bazyliki Mariackiej na dziękczynną modlitwę. Za dar Niepodległości. Za polskie państwo i naród. Za Ojczyznę.

To dzień pamięci i narodowej dumy. Przypominają o nim biało-czerwone sztandary. Okolicznościowe audycje radiowe i programy telewizyjne. Melodia pieśni narodowych, których tego dnia nie szczędzą nam – chwała im za to – media. Podchwycą je uczestnicy pochodów i marszów Niepodległości, które przejdą ulicami wielu polskich miast.

Niepodległa jest dziś lejtymotyww wystąpień włodarzy Rzeczypospolitej. Także różnego rodzaju patriotycznych uroczystości.

To dzień, kiedy w szczególny sposób słowa naszej czci i uznania kierujemy ku sędziwym weteranom walk o Niepodległość. Jesteście, umilowani Bracia, pośród nas, w Bazylice Mariackiej. Cześć wam i chwała!

Drogowskaz polskich pokoleń

Dziś, niczym głos donośnego dzwonu, rozlega się melodia Mazurka Dąbrowskiego. Słychać ją od Bałtyku po gór szczyty. I dalej, gdziekolwiek żyją nasi rodacy, a ich serca biją rytmem Ojczyzny. Warto wspomnieć, że to tu, w Gdańsku, w kolegium jezuickim na Szkotach, kształcił się Józef Wybicki, twórca Mazurka Dąbrowskiego.

„Jeszcze Polska nie zginęła, kiedy my żyjemy”. Rozbrzmiewa to szczytne, wywiedzione z polskich serc wyznanie. Drogowskaz wielu polskich pokoleń!

O jego słowa wspierało swą nadzieję na odmianę polskiego losu wielu naszych rodaków żyjących w epoce niewoli narodowej. Zdawać się wtedy mogło, że czas Rzeczypospolitej, podmiotu obecnego przez wieki na europejskiej scenie, zamknął się definitywnie. Że zbrodnia rozbiorów, usankcjonowana na Kongresie Wiedeńskim, stała się rzeczywistością tamtej epoki. Jak Jałta, jak Poczdam – 130 lat później. Ale przecież wołanie: „Jeszcze Polska nie zginęła, kiedy my żyjemy” – nie gasło. Rozbrzmiewało podczas narodowych powstań. Na zesańcanych i emigranckich szlakach tysięcy.

Z mocy tych słów wyrastały pamiętne dzieła literatury i sztuki podejmującej narodową powinność – zrzucenie pęt niewoli. Ich echo rozbrzmiewało w tajnym szkolnictwie, w instytucjach dobroczynnych i wychowawczych – podtrzymujących i rozpalających polskiego ducha.

To pragnienie, aby „nie zginęła”, aby powstała do życia, aby została zwrócona polskiej wspólnotcie, było nieustannym motywem modlitwy tamtych pokoleń. Adresowanej ku Bogu. Ku Chrystusowi. Ku Królowej Korony Polskiej – łaski pełnej. Ku świętym i błogosławionym z naszego narodu orędującym w niebieskiej ojczyźnie za polskimi sprawami.

Nadszedł dzień 11 listopada. „Lud, który siedział w ciemności ujrzał światłość wielką” (Mt 4, 16). Patrzymy nań, niczym na tę noc wyzwolenia, o której mówi Księga Mądrości, zapowiedziana przodkom narodu wybranego, „by nabrali otuchy, wiedząc niechybnie, jakim przysięgom zawierali” (Mdr 18, 6). Pierwszy dzień Polski Niepodległej. Godny naszego, powtarzanego z roku na rok, polskiego Te Deum laudamus.

Dzień wdzięczności wyrażanej przez synów i córki naszego narodu, którzy przez swe życie idą drogą 11 listopada. A to droga miłości ku Ojczyźnie, naszej matce. Odpowiedzialności za jej los. Szacunku dla praw ojczystych. Pewna, sprawdzona, wytyczona trudem pokoleń droga Niepodległej. Droga wspólnoty, której w takim dniu jak ten „przystoi pieśń chwały”. Droga, której najgłębszy sens, istotę i piękno ujmują słowa psalmu responsoryjnego dzisiejszej Mszy św.: „Błogosławiony lud, którego Pan jest Bogiem, naród, który On wybrał na dziedzictwo dla siebie”.

Wielki dar Bożej Opatrzności

Umiłowani!

Dziś część polskiego narodu, dla której ważne są ideały 11 listopada 1918 roku, zgromadzona w Bazylice Mariackiej, dziękuje Bożej Opatrzności za wolność odzyskaną jesienią tamtego pamiętnego roku. Po dwudziestu latach utraconą w wyniku zdradzieckiej napaści wiarołomnych sąsiadów z zachodu i wschodu. W 1989 roku przywróconą. Jest to Wielki Dar Bożej Opatrzności, która – jak nas naucza Katechizm Kościoła Katolickiego – jest „konkretna i bezpośrednia, obejmuje sobą wszystko od rzeczy najmniejszych do wielkich wydarzeń świata i historii”.

Ufności w Bożą Opatrzność żąda od nas nasza katolicka wiara. Fundament naszego życia. Źródło naszej nadziei wybiegającej ku niebu, „gdzie złodziej się nie dostaje, ani mól nie niszczy” (Łk 12, 33). Także duchowej gotowości na powtórne przyjście Pana w chwale, na oczekiwaną przez pokolenia chrześcijan zapowiadaną godzinę o której obrazowo mówi czytana dziś Ewangelia. „Niech będą przepasane biodra wasze i zapalone pochodnie! A wy [bądźcie] podobni do ludzi, oczekujących swego pana, kiedy z uczyty weselnej powróci, aby mu zaraz otworzyć, gdy nadejdzie i zakończy” (Łk 12, 36). Siłę i wartość wiary ukazują nam dziś św. Paweł Apostoł w Liście do Hebrajczyków pisząc, że „wiara jest poręką tych dóbr, których się spodziewamy, dowodem tych rzeczywistości, których nie widzimy”.

To wiara uczy nas ufności w Bożą Opatrzność. Przyjmowania z pokorą jej rozrządzeń, które, bywa i tak, Bóg pisze na liniach krzywych. Trzeba czasem lat, aby je rozpoznać. Zrozumieć ich zbawczy sen. Wiedzieli o tym przodkowie nasi, kiedy u schyłku XVIII wieku, w okresie politycznych i duchowych przemian, podjęli zamiar budowy w stolicy Rzeczypospolitej Świątyni Opatrzności Bożej – wotum narodu za drogę dziejów, za dzieło Konstytucji 3 maja.

Czyż nie było to rozrządzenie Bożej Opatrzności, że to dopiero naszemu pokoleniu przyszło ten zamiar zrealizować? Dziś na stołecznych, wilanowskich polach, dzień poświęcenia Świątyni Opatrzności Bożej. Wotum niepodległego narodu i państwa. Niechaj z jej monumentalnych murów pokolenia naszego czasu kierują modlitwę zawierzenia i ufności ku Bożej Opatrzności.

Dziękowaliśmy za godzinę początku

Umiłowani!

W tym roku Święto Niepodległości ujmujemy w perspektywie wielkiej rocznicy – 1050-lecia Chrztu Polski. Najszczytniejszego wydarzenia w dziejach Ojczyzny. Najwyższe władze Rzeczypospolitej z Panem Prezydentem na czele, biskupi, kapłani, reprezentacja narodu pielgrzymowali wiosną tam, gdzie Polska Piastowska się rodziła. Na Ostrów Lednicki, na poznański Ostrów Tumski, na Wzgórze Lecha w Gnieźnie. Do miejsc, gdzie w Imię Ojca i Syna, i Ducha Świętego, przyoblekał się w szatę chrzcielną polski naród i jego państwo. Gdzie w grunt naszej ojczyzny po raz pierwszy został wbity Chrystusowy Krzyż. Gdzie rozpoczynał swą drogę święty, powszechny i apostołski Kościół. Znak przymierza Chrystusa z odkupionym ludem.

Przewodnik prowadzący naród ku zbawieniu, ku doskonałości moralnej, ku duchowej wielkości. Bowiem: „Błogosławiony lud, którego Pan jest Bogiem, naród, który On wybrał na dziedzictwo dla siebie”. Dziękowaliśmy wtedy, dziękujemy teraz za tamten czas. Czas początku. Rzucenia w wielkopolską glebę chrystusowego ziarna. To z niego wyrosło rozłożyste drzewo chrześcijańskiej ojczyzny, którego korzeń – jak to ujął ks. Piotr Skarga – jest Chrystus. Drzewo mocne i trwałe. Nie zwały go burze wrogich Bogu i Polsce systemów – komunizmu, narodowego socjalizmu. Nie skruszył i nie skruszy jego stabilności czerw tępego materializmu, ateistycznych, liberalnych form kultury i cywilizacji.

Zawieźli do Brzegów tchnienie

morskiego wiatru

To drzewo wiernej Chrystusowi ojczyzny rozciągnęło w tym roku swe mocne, dające poczucie bezpieczeństwa konary, nad młodzieżą przybyłą z różnych stron świata – uczestnikach Światowych Dni Młodzieży. Dotknęli, poznali, bywało że zachwycili się pięknem wiary młodego pokolenia Polaków. Obdzielających przybyszy szczodrym darem przyjaźni podrywających się rażno z „kanapy” – to wyrażenie Papieża Franciszka – podejmujących z oddaniem czyny miłosierdzia.

Otworzyli swe serca na Piotra naszych czasów. Na Jego słowa, gesty, uśmiech. Obdarowani zostali przez Ojca Świętego Jego radością i uznaniem ze spotkania z Kościołem w Polsce, ze wspólnotą wiary, z biskupami, ze znakami świętości, piękna i chrześcijańskiej kultury. Tam, w Krakowie, mieście św. Jana Pawła II. Na Jasnej Górze, gdzie bije serce Narodu w sercu Matki.

Dziękujemy za nasz gdański, pomorski wątek tamtych pamiętnych dni. Za gościnność tylu domów przyjmujących pod swój dach pielgrzymów – obcokrajowców. Za pędzące z Gdańska przez Polskę pendolino wypełnione pielgrzymami. Zawieźli do podkrakowskich Brzegów tchnienie wiatru od morza, świadectwo wiary, pamięć o niezmuśniętym dziedzictwie Solidarności, wyrosłej tu, nad Bałtykiem, z pragnienia, aby Polska była Polską.

„Naród żyje prawdą o sobie”

Umiłowani!

Dziś dziękujemy Bogu za ludzi, którzy trudzili się dla Niepodległej. Ileż tych imion! Ileż godnych pamięci postaci! U jej początku. I później. Tworzą panteon narodowej chwały i sławy. Wiernej służby i oddanej twórczej pracy. Trwa o nich pamięć. W spżu pomników, tablic pamiątkowych, różnego rodzaju upamiętnień.

Oto jeden z nich. Symbol drogi Pomorza ku Niepodległej. Antoni Abraham. Niekoronowany „król Kaszubów”. Delegat na konferencję pokojową w Wersalu w 1919 roku. Głęboko zapadły w pamięć kaszubskiego ludu słowa, które tam wypowiedział: „Nie ma Kaszub bez Polonii, a bez Kaszub Polski”. Dziś ulice jego imienia napotkać można niemal w każdym pomorskim mieście.

Ludzie spod znaku 11 listopada. Zróznicowani w poglądach, w politycznych opcjach, jak to bywa w każdej narodowej wspólnotce. Piśsudczycy i endecy,

chadecy i ludowcy, konserwatyści i socjaliści. Zespoleni wspólną, nadrzędną wartością: miłością do Ojczyzny, pragnieniem jej dobra, świadomością, że to z ich trudu i znoju Polska powstała – by żyć. Wolna i Niepodległa. Także przekonaniem, że istotne dla funkcjonowania państwa problemy, spory, napięcia, różnice zdań trzeba rozwiązywać we własnym domu. Że nie wypada wśród obcych szukać popleczników dla swoich poglądów, wsparcia i poklasku dla ocen dotyczących polskich, domowych spraw. Warto o tym dziś pamiętać.

Umiłowani!

W takim dniu jak ten należy przywołać słowa Karola Wojtyły: „Naród żyje prawdą o sobie. Ma prawo do prawdy o sobie. I tę prawdę ma prawo zdobywać” (Kraków, 25 maja 1978). Warto też pamiętać, że o sile moralnej państwa stanowi zaufanie narodu oparte na prawdzie.

Trwa znuadne, uciążliwe, czasem bolesne odzyskiwanie i utrwalanie przez naród prawdy o sobie. Nie po to, aby pogłębiać społeczne podziały. Ale po to, aby na gruncie prawdy, wolnym od fałszów i niedomówień, budować przyszłość i pamięć narodu – źródło jego życia.

Mogliśmy w tym roku, jako gdańska, obywatelska i kościelna wspólnota, uczestniczyć w szlachetnym, ważnym akcie przywracania czci, tym, którzy za miłość i wierność Niepodległej, zostali na śmierć skazani, także na niepamięć, wzgardę, splugawienie.

Ci, którzy zachowali się jak trzeba

Długo czekałaś na ten pogrzeb Inko. Długo czekałeś na ten pogrzeb Zagończyku. Tymi słowami rozpocząłem pogrzebową egzortę, tu, w Bazylice Mariackiej, 28 sierpnia, patrząc na dwie trumny przykryte narodową flagą. Kryły – pamiętacie dobrze tamten pogrzeb – wydobyte z cmentarnych dołów wzgardy doczesne szczątki dwojga żołnierzy 5 Wileńskiej Brygady AK mjr. Zygmunta Szendzielorza „Łupaszki”. Niespełna 18-letniej sanitariuszki Danuty Siedzikówny „Inki” i por. Feliksa Selmanowicza „Zagończyka”. Żołnierzy powojennego antykomunistycznego powstania. Żołnierzy w służbie Niepodległej.

Tych, którzy nie chcieli Polski spod znaku sierpa mota, tylko tej, której zawierzili – spod znaku Orła w Koronie, spod znaku Maryi, której ryngrafy – z wizerunkiem Ostrobramskiej, nosili na żołnierskich mundurach.

Sanitariuszka „Inka w grypsie do babci, niedługo przed egzekucją, napisała: „Zachowałam się jak trzeba”. Te słowa ujmują nie tylko jej postawę w czasie okrutnego śledztwa. Także postawę wielu jej rodaków. Wiernych ideałom, zasadom, złożonej przysiędze. Wiernych drodze 11 listopada.

W dniu Święta Niepodległości, kierujemy naszą wdzięczność, ku tym naszym rodakom, którzy zachowali się jak trzeba. Szczególnie stąd, z Pomorza Gdańskiego, z Kaszub.

Żołnierzom na tyłu drogach ku Niepodległej. Na tyłu frontach, w tyłu potrzebach. Męczennikom narodowej sprawy. Ich symbolem jest Katyń.

Ofiarom tragedii smoleńskiej

Tym, którzy w latach siedemdziesiątych-osiemdziesiątych ubiegłego wieku upomnieli się o chleb, wolność, godność, człowieczej pracy, o Solidarność.

Także tym, na pozór niewidocznym, rodakom w służbie ważnych reduct walki o Niepodległą – nauczycielom, wychowawcom, harcerzom, drugoobiegowym wydawcom, którzy w trudnych latach nie kłaniali się okolicznościom, służyli prawdzie i narodowej patrii.

Na tej drodze ku Niepodległej byli również kapłani. Jakże w tej świątyni, w tym szczególnym dniu, nie przywołać pamiętnej postaci je długetniego proboszcza, ks. pułkownika Józefa Zator-Przytockiego, kapelana Armii Krajowej, więzionego w latach PRL-u za służbę Niepodległej, kapłana wedle Serca Jezusowego.

Jesteście dziś, w tej świątyni, Bracia i Siostry, którzy zachowaliście się jak trzeba. Nie zwątpili. Pamiętali o dziedzictwie 11 listopada. Szli jego drogą.

Po II wojnie światowej na Wybrzeżu, na Pomorzu, w znów polskim Gdańsku, budowali i wypełniali polskim duchem rodzinne gniazda. W nich Niepodległa trwała.

„Jestem pośród was jak ten kto służy”

I przyszła. I jest. Trwa.

Umocni swoją wolność, utrwali swoją niepodległość, kiedy w sposób godny, świadomy, odpowiedzialny będzie potrafiła budować narodową wspólnotę i braterstwo ducha, jednoczyć się – nie tylko

w chwilach dramatów narodowych – wokół zadań powszechnie akceptowanych, służących rozwojowi, rozwiązywaniu ważnych dla ogółu obywateli problemów. Jakże potrzebny jest w polskim życiu politycznym, społecznym, obywatelskim, ten duch Jezusowy, przypomniany dziś w Ewangelii według świętego Mateusza: „Któż bowiem jest większy? Czy ten, kto siedzi za stołem, czy ten kto służy? Czy nie ten, kto siedzi za stołem? Otóż ja jestem pośród was jak ten kto służy” (Łk 12, 27).

To imperatyw uczestnictwa w życiu społecznym, politycznym, nas, którzy idziemy za Jezusem. Tam gdzie zostaliśmy wybrani czy powołani. Aby służyć, otwierać się na drugiego, umieć słuchać, potrafić dostrzec wartości także po drugiej stronie linii politycznych. Dziś niestety rozbrzmiewa w Polsce donośne, jednostajne, powiedzić można monolityczne: nie bo nie. Wobec ustaw, projektów, rozwiązań. Autorstwa tych, którym wolą narodu przekazany został ster nawy państwowej.

Był taki czas w naszej ojczyźnie, kiedy bohaterowie polskiej wolności, żołnierze Polski Podziemnej, patrzyli z konieczności na plakaty, na których to, co było dla nich „wielkością i dumą”, Armia Krajowa, określana była terminem „zapłuty karzeł reakcji”. Dziś to powraca. W nowym przebraniu, w nowej frazeologii: „faszyści”, „spadkobiercy NSDAP”, „nacionaliści”. To smutny paradoks naszych dni. Którego przecież nie sposób przemilczeć. Bo boleśnie rani drogę 11 listopada.

Umiłowani!

Dziś słowo Niepodległość wychodzi na pierwszy plan. Jest znakiem Ojczyzny. Ramą w której prowadzona ręka Bożej Opatrzności idzie przez swój czas naród. A kto tworzy jego tkanekę? Rodziny. Wspólnoty miłości, odpowiedzialności, i tego co najpiękniejsze: nowego polskiego życia. Są pierwszym elementarzem polskości, tradycji, wiary, wspólnoty serca, krwi, miłości. Z rodzin Polska się rodzi, w rodzinach Polska trwa. Patrzymy z uznaniem na skuteczne podjęcie tematu rodziny przez polski rząd. Na wdrażane, szeroko akceptowane pierwsze etapy projektu, który ma wspomóc polskie rodziny, chronić życie. Niech się rozwija, z Bożą i ludzką pomocą, z pożytkiem dla polskich rodzin.

Umiłowani!

Czas kończyć. Jeszcze są otwarte wrota do skarbnicy Bożego Miłosierdzia. Do źródła przebaczenia i łaski. Zacerpnijcie z niego na waszą dalszą drogę, na tak

potrzebny ład i wyciszenie polskich serc, na dobry czas waszych rodzin.

W dniu Święta Niepodległości myśli nasze kierują się ku Chrystusowi, za którym Polska idzie drogą wieków. Za tydzień, 19 listopada, w Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Krakowie-Łagiewnikach zostanie proklamowany Jubileuszowy Akt Przyjęcia Jezusa Chrystusa za Króla i Pana, zawierzenia tego wszystkiego co Polskę stanowi Jego Miłosierdziu, Będzie to „początek – jak to ujął List Pasterki Episkopatu Polski – realizacji wielkiego dzieła otwarcia Jezusowi drzwi: naszych domów i serc, świątyń i miejsc pracy”.

„Błogosławiony lud, którego Pan jest Bogiem, naród, który On wybrał na dziedzictwo dla siebie” (Ps 33, 12). Przed tysiącem lat książę Mieszko I otworzył dla Chrystusa drzwi naszej Ojczyzny. Idzie z nami, polskimi drogami, z narodem wiernym i ufnym. Mówi nam w dniu Święta Niepodległości: „Nabierzcie ducha i podnieście głowy (Łk 21, 28).

► 11 listopada 2016 r.

Komunikaty

Zaproszenie na skupienie dla Osób Konsekrowanych w Archidiecezji Gdańskiej na zakończenie Jubileuszowego Roku Miłosierdzia i 1050-tej rocznicy Chrztu Polski

Dnia 19 listopada (sobota) w Gdańsku-Oliwie na zakończenie Jubileuszowego Roku Miłosierdzia i 1050-tej rocznicy Chrztu Polski w duchowej łączności z Pasterzami i Wiernymi Kościoła w naszej Ojczyźnie zgromadzonymi w Sanktuarium Miłosierdzia Bożego w Krakowie – Łagiewnikach, odbędzie się skupienie dla Osób Konsekrowanych w Archidiecezji Gdańskiej.

Zapraszamy przedstawicieli zakonów i zgromadzeń zakonnych żeńskich i męskich oraz innych form życia konsekrowanego Archidiecezji Gdańskiej. Prosimy o liczny udział.

Program spotkania:

10:00 – adoracja Najświętszego Sakramentu i nabożeństwo do Miłosierdzia Bożego (kaplica semina-

ryjna) połączone z odmówieniem Jubileuszowego Aktu Przyjęcia Jezusa Chrystusa jako Króla i Pana.
10:30 – Eucharystia z uroczystości Chrystusa Króla Wszechświata – homilia o. Zygmunt Kwiatkowski SJ
11:30 – agapa
12:00 – konferencja: „Duch misyjny Kościoła w kontekście kończącego się Roku Miłosierdzia”; świadectwo misjonarza z Syrii ojca Zygmunta Kwiatkowskiego SJ.

► 19 listopada 2016

Wieczór Chwały w Letnicy

Zatytułowany „Ukarz mi Panie swą Twarz” w kościele pw. św. Anny i Joachima w Gdańsku Letnicy (przy stadionie PGE ARENA)

W programie:

- Koronka do Miłosierdzia Bożego, okazja do Spowiedzi Świętej;
- Wykład prof. Zbigniewa Treppy z Uniwersytetu Gdańskiego na temat tajemnicy Oblicza z Całunu Turyńskiego;
- Eucharystia z homilia o widzialności Boga;
- Modlitwa wstawiennicza o uzdrowienie duszy i ciała;
- Oprawa muzyczna zespołu „Kierunek Niebo”;
- Okazja do nabycia ikony oblicza Chrystusa z Całunu Turyńskiego;
- Słodki poczęstunek w sali parafialnej.

► 25 listopada 2016 r. godz. 18.00 - 21.00

Weekendowa sesja biblijna

Szkoła Biblijna Archidiecezji Gdańskiej zaprasza na pierwszą weekendową sesję biblijną. Zostanie ona poświęcona omówieniu Apokalipsy Świętego Jana. Przewodnikiem w odkrywaniu treści i bogactwa tej księgi będzie ks. profesor Dariusz Koteci, dziekan Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu. Oto szczegóły tego wydarzenia:

Temat sesji: „Apokalipsa. Od symbolu do rzeczywistości”.

Termin: od piątku, 2 grudnia (rozpoczęcie o 18.00) do niedzieli, 4 grudnia (zakończenie o 15.00).

Miejsce: Dom Rekolekcyjny Archidiecezji Gdańskiej im. św. Wojciecha, ul. Jana Pawła II 9; 80 - 010 Straszyn.

Charakter spotkania: sesje biblijne mają charakter rekolekcji, tzn. oprócz wykładów sprawowana będzie Eucharystia, będzie czas na modlitwę i spowiedź św.

Pozostałe szczegóły dotyczące sesji na stronie: www.szkolabiblijna.gda.pl

► 2-4 grudnia 2016

Rekolekcje dla osób, które rozwiodły się i weszły w związek niesakramentalny

Jak co roku w Adwencie ojcowie Dominikanie serdecznie zapraszają na rekolekcje dla osób, które rozwiodły się i weszły w związek niesakramentalny. Rozpoczęcie rekolekcji Mszą Św. w poniedziałek 28 listopada o godz. 19 w kościele św. Mikołaja w Gdańsku przy ul. Świętojańskiej 72. Ciąg dalszy we wtorek i środę również o godz. 19. Nauki rekolekcyjne wygłosi Ojciec Jacek Szymczak, dominikanin z Gdańska.

Komunikat o terminie bierzmowania dla dorosłych

Wydział Duszpasterski Kurii przypomina, że najbliższe bierzmowanie dla dorosłych, głównie dla narzeczonych, odbędzie się w środę, 7 grudnia br. o godz. 17:30 w kościele Najświętszego Serca Pana Jezusa w Gdyni-Śródmieściu. Kandydaci do bierzmowania powinni być należycie przygotowani i wyspowiadani w swoich parafiach oraz zaopatrzeni w Kartę do Bierzmowania podpisaną przez Księdza Proboszcza i opieczętowaną pieczęcią parafialną.

Nawiedzenie figury Św. Michała Archanioła w Luzinie

Duszpasterze Parafii pw. Św. Wawrzyńca w Luzinie wraz z Diecezjalnym Duszpasterstwem Osób i Rodzin zagrożonych działalnością sekt i okultyzmem, przekazują informację o inicjatywie duszpasterskiej jaką jest peregrynacja figury Św. Michała Archanioła z góry Gargano, która odbędzie się w parafii Św. Wawrzyńca w Luzinie w dniach 25-27 listopada.

Miłości trzeba się uczyć. Zadania, skutki, prewencja.

Po raz dziesiąty pod patronatem Księdza Arcybiskupa Sławoja Leszka Głódzia oraz Rektora Uniwersytetu Gdańskiego prof. dr hab. Piotra Gwizdały, a w tym roku także Prezydenta Miasta Gdańska Pawła Adamowicza - odbędzie się Ogólnopolska Konferencja Naukowa - Zagrożenia rozwoju osobowości młodego człowieka na początku XXI wieku pod hasłem – Miłości trzeba się uczyć. Zadania, skutki, prewencja. Konferencja odbędzie się w Bibliotece Głównej Uniwersytetu Gdańskiego w dniach 18-20 listopada 2016.

PROGRAM I OBOWIĄZKOWE ZGŁOSZENIA:

<http://lokomotywa.edu.pl/konferencjaug>
Zagrożenia rozwoju osobowości młodego człowieka na początku XXI wieku
X OGÓLNOPOLSKA KONFERENCJA NAUKOWA dedykowana pamięci ks. Janusza Witkowskiego
Miłości trzeba się uczyć zadania, skutki, prewencja

PROGRAM

18 listopada 2016 r.
18.00 Msza św. ; Archikatedra Oliwska
19 listopada 2016 r., sobota
08.00 - 09.00 Rejestracja i odbiór materiałów przez uczestników
09.00 - 09.10 Powitanie uczestników - prof. nadzw. dr hab. Franciszek Makurat
09.10 - 09.20 Wprowadzenie - Krzysztof Dośła - Przewodniczący Zarządu Regionu Gdańskiego NSZZ „Solidarność”
Słowo JE Księdza Arcybiskupa Sławoja Leszka Głódzia, Metropolity Gdańskiego
BLOK I - NAUKA, KULTURA, DUCHOWOŚĆ
09.30 - 10.20 Iwona Niedbalska, Miłości trzeba się uczyć, czyli rzecz o językach miłości
10.20 - 11.20 dr Magdalena Błazek, Kształtowanie tożsamości dziecka- znaczenie rodzicielskiego modelowania zachowań
11.20 - 11.30 Podsumowanie bloku i dyskusja
11.30 - 12.00 Przerwa kawowa
BLOK II - RODZINA
12.00 - 13.00 o. dr Ksawery Knotz, Wiąż małżeńska a wychowanie
13.00 - 14.00 dr Maciej Dębski, Uzależnienia od mediów a komunikacja w rodzinie - czy umiemy ze sobą rozmawiać?
14.00 - 14.20 dr Agnieszka Kowalkowska, Jak cię widzą tak cię piszą...- język stroju jako zadanie dla rodziców

14.20 - 14.40 Podsumowanie bloku i dyskusja
 14.40-15.40 Przerwa obiadowa
 BLOK III - EDUKACJA
 15.40 - 16.20 Edyta Gronowska, Granice w wychowaniu – przeszkoda czy pomoc?
 16.20 - 17.10 Małgorzata Więczkowska, „Pokolenie pochylonych głów” - smartfony i tablety – szanse i zagrożenia. Alternatywa?
 17.10 - 17.30 Podsumowanie bloku i dnia, dyskusja
 17.30 - 19.00 Pokaz filmu Bóg nie umarł 20 listopada 2016 r., niedziela
 08.30 - 09.00 Rejestracja i odbiór materiałów przez uczestników
 09.00 - 09.10 Wprowadzenie - ks. dr hab. Andrzej Kowalczyk
 09.10 - 10.00 Małgorzata Więczkowska, Fenomen Pokemona: struktura, działanie i konsekwencje pedagogiczne
 10.00 – 10.40 o. Bertold Dąbkowski, Jak wymagać i nie złamać charakteru?
 10.40 - 11.40 Grzegorz Górny, Wierność wybranej postawie – czego uczą moje czyny
 11.40 - 12.00 Przerwa kawowa
 12.00 - 12.40 ks. dr hab. Andrzej Kowalczyk, Świat swoje a my swoje...
 12.40 - 13.30 Podsumowanie Konferencji i dyskusja
 13.30 - 15.00 Pokaz filmu Czy naprawdę wierzysz?

► 18-20 listopada 2016

XI Pielgrzymka Służby Liturgicznej Archidiecezji Gdańskiej „Ku Wolności Wyswobodził Nas Chrystus” Ga 5, 1

Z wielką radością zapraszam do udziału w XI PIELGRZYMCIE SŁUŻBY LITURGICZNEJ Archidiecezji Gdańskiej. To spotkanie, które łączy wszystkich ministrantów i lektorów z naszej Archidiecezji. Jest to także niezwykła okazja, aby nasze małe wspólnoty tych, którzy na co dzień służą przy ołtarzu, mogły umocnić swoją wiarę, poczuć jedność Kościoła i doświadczyć mocy Bożej.

W tym roku spotykamy się w Parafii św. Andrzeja Boboli w Gdyni Obłężu. Będzie nam towarzyszyć hasło: KU WOLNOŚCI WYSWOBODZIŁ NAS CHRYSZTUS (Ga 5, 1). Część formacyjną poprowadzi grupa ewangelizacyjna WYRWANI Z NIEWOLI – Piotrek Zalewski i Jacek Heres Zajkowski. W trakcie przewidziane są świadectwa, koncert i „ewangelizacja w rytmie rapu”. W przerwie uczest-

nicy będą mieli czas na agapę oraz integrację. Druga część odbędzie się w górnym kościele, gdzie w trakcie Adoracji Najświętszego Sakramentu ministranci i lektorzy będą mogli skorzystać z sakramentu pokuty i pojednania. Centralnym punktem XI PIELGRZYMKI będzie Eucharystia.

PLAN SPOTKANIA:

9.30 Przyjazd uczestników – zapisy przy wejściu do szkoły (ZSK im. Jana Pawła II)
 10.00 Zawiązanie wspólnoty
 10.15 – 12:00 Spotkanie z grupą ewangelizacyjną WYRWANI Z NIEWOLI
 W trakcie PRZERWA - słodki poczęstunek
 12:15 Adoracja Najświętszego Sakramentu i okazja do spowiedzi
 13.00 Uroczysta Msza Święta + odnowienie przyrzeczeń ministranckich i lektorskich.
 Ministranci i lektorzy podczas Mszy św. uczestniczą w szatach liturgicznych (kolor biały/złoty). Księża opiekunów proszę o zabranie alby i stuły oraz włączenie się do koncelebry w intencji Służby Liturgicznej naszej Archidiecezji.
 Każdy uczestnik otrzyma symboliczną pamiątkę. Bardzo proszę, by ministranci podczas całego spotkania byli pod stałą opieką księży, czy opiekunów, z którymi przyjechali. Składka jednego uczestnika wynosi 10 zł.
 Gorącą prośbę kieruję także w stronę księży, aby w trakcie Adoracji zaangażowali się w posługę sakramentu pokuty i pojednania. Im więcej będzie nas spowiadało, tym więcej czasu będziemy mogli poświęcić penitentom. Niech chodzi przecież o ilość, ale jakość. Zgłoszenia - ilość osób z poszczególnych parafii - proszę kierować drogą mailową lub telefonicznie (adres i nr kom. na górze). Pomoże mi to w przygotowaniu odpowiedniej ilości pamiątek i zorganizowaniu poczęstunku.
 Proszę wszystkich Księży Dziekanów, Księży Proboszczów, a zwłaszcza Księży Opiekunów ministrantów o zorganizowanie przyjazdu i umożliwienie wzięcia udziału w tym diecezjalnym wydarzeniu.

► 19 listopada 2016 r.

Zmiana siedziby Diecezjalnej Poradni Rodzinnej

Informujemy, że decyzją Księdza Arcybiskupa Sławoja Leszka Głódzia Metropolity Gdańskiego siedziba Diecezjalnej Poradni Rodzinnej z dniem 1 października 2016 roku została przeniesiona z Gdań-

ska-Oliwy, Pl. Bpa E. Nowickiego 2 do Sanktuarium Matki Bożej Brzemiennej w Gdańsku-Matemblewie, ul. Matemblewska 67. Telefon kontaktowy pozostaje bez zmian 58 552 18 81. Wszelkie informacje i zapisy do specjalistów odbywają się w godzinach urzędowania sekretariatu od poniedziałku do piątku w godz. 9.00 – 14.00.

Demonstracje organów oliwskich w roku 2017

Informujemy uprzejmie, że w roku 2017 demonstracje organów oliwskich (20 minutowy koncert) odbywać się będą w Bazylice Archikatedralnej w Oliwie w następujących godzinach:

styczeń - luty - marzec

w dni powszednie i soboty o godz. 12
w niedziele oraz 6 stycznia o godz. 15

kwiecień

w dni powszednie i soboty o godz. 11, 12
w niedziele o godz. 15, 16

maj

w dni powszednie i soboty o godz. 10, 11, 12, 13
w niedziele oraz 3 maja o godz. 15, 16

czerwiec

w dni powszednie o godz. 10, 11, 12, 13, 15, 16
w soboty o godz. 10, 11, 12, 13, 14, 15
w niedziele o godz. 15, 16, 17

lipiec - sierpień

w dni powszednie o godz. 10, 11, 12, 13, 15, 16, 17
w soboty o godz. 10, 11, 12, 13, 14, 15
w niedziele oraz 15 sierpnia o godz. 15, 16, 17

wrzesień

w dni powszednie i soboty o godz. 10, 11, 12, 13
w niedziele o godz. 15, 16

październik

w dni powszednie i soboty o godz. 11, 12
w niedziele o godz. 15

listopad – grudzień

w dni powszednie i soboty o godz. 12
w niedzielę o godz. 15

Równocześnie informujemy, że demonstracji organów nie będzie w dniach:
1 stycznia 2017 r.

1 marca (popielec)
od 13 do 18 kwietnia włącznie (święta wielkanocne)
15 czerwca (Boże Ciało)
1, 2 listopada
od 22 do 31 grudnia
1 stycznia 2018 r.

Harmonogram wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2017 roku. Powiadamiając o powyższym prosimy uprzejmie o dostosowanie programu wycieczek do wskazanych terminów.

Demonstracje lub dłuższe koncerty dodatkowe, prosimy zamawiać co najmniej z tygodniowym wyprzedzeniem.

Europejska Inicjatywa Obywatelska w obronie Małżeństwa i Rodziny „Mama Tata i Dzieci”

Za zgodą Księdza Arcybiskupa Metropolity Gdańskiego zostaną przekazane do parafii drogą elektroniczną i pocztą tradycyjną materiały dotyczące Europejskiej Inicjatywy Obywatelskiej w obronie Małżeństwa i Rodziny „Mama Tata i Dzieci”, zaaprobowanej przez Konferencję Episkopatu Polski i domagającej się szacunku dla rodziny opartej na małżeństwie jednego mężczyzny z jedną kobietą. Celem jest zebranie w Europie jednego miliona podpisów do 10. grudnia br.

Zachęcamy do zorganizowania zbierania podpisów w najbliższe niedziele. Zebrane podpisy prosimy przesłać na adres zamieszczony w przekazanych materiałach. Szczegóły otrzymają Księża pocztą oraz są dostępne także na stronie: www.mamatataidzieci.pl jak i u Koordynatora Krajowego Akcji: Jana Urmańskiego, tel. 501 089 822; e-mail: jan.urman-ski@mamatataidzieci.pl

Komunikat dotyczący Grup Modlitwy Ojca Pio

Krajowy moderator Grup Modlitwy Ojca Pio, br. Roman Rusek, OFMCap zwraca się z prośbą do Parafii Archidiecezji Gdańskiej, w których istnieją Grupy Modlitwy Ojca Pio o przesłanie następujących danych, tj.:

- nazwa Parafii, jej adres oraz strona internetowa,
- rok powstania Grupy Modlitwy Ojca Pio,

c) opiekun grupy,
 d) dane kontaktowe z Grupy Modlitwy Ojca Pio (imię, nazwisko, adres email oraz telefon kontaktowy) oraz odpowiedzi na poniższe pytania, tj.:
 e) czy dana Grupa Modlitwy Ojca Pio została zatwierdzona przez Biskupa?
 f) czy dana Grupa Modlitwy Ojca Pio została zgłoszona w San Giovanni Rotondo?
 Omawiane dane należy przesłać na następujący adres poczty elektronicznej br. Zdzisława Dumy, OFM-Cap: duma.z@op.pl

W mediach

Radio Plus

CODZIENNIE (PONIEDZIAŁEK – PIĄTEK)

Ewangeliarz

7 dni w tygodniu, zawsze o 6.10 fragment Ewangelii na dany dzień z komentarzem ks. Grzegorza Michalczyka.

Wieki Wieków

Codziennie o 6.50. Program Artura Moczarskiego – kalendarium i sylwetka patrona dnia.

Nocne Światła

Od poniedziałku do czwartku od 23.00 do 01.00 prowadzona przez Pawła Krzezińskiego z udziałem gościa (duchowny, socjolog, psycholog, filozof) i słuchaczy (telefonicznie). Tematyka wywodząca się wprost z Dekalogu.

NIEDZIELA

7.00 Radiowy przekaz Mszy św. z kościoła św. Brygidy w Gdańsku.

7.50 „Rozmowa z metropolitą” - cotygodniowa rozmowa Adama Hlebowicza z metropolitą gdańskim arcybiskupem Sławojem Leszkiem Głódziem na najbardziej aktualne tematy Kościoła, Polski i świata.

8.00 – 9.00 „Ósma Godzina Czytań”

Biblijna audycja Artura Moczarskiego emitowana w niedzielę o 8.00, której punktem wyjścia do rozmowy jest cytat z Pisma Świętego. Rozważania na temat treści i przesłania w nim zawartego w kontekście wartości chrześcijańskich.

9.00 – 9.05 Serwis Z Życia Kościoła

W niedzielę po wiadomościach o 9.00 specjalny serwis dotyczący spraw Kościelnych. Dodatkowe podsumowanie informacji z tygodnia.

9.05 -10.00 „Plus znaczy więcej” – Iwona Demska wraz z zaproszonymi gośćmi opisuje ich pasje, z angażowania, ważne wydarzenia z zakresu kultury religii i obyczajowości.

11.00 – 12.00 Kościół Wczoraj, Dziś i Jutro

Piotr Zworski rozmawia z ekspertami, duchownymi,

dziennikarzami KAI

20.00 – 20.59 Obrazy Z Historii Kościoła
 Program historyczny Marcina Bąka. W audycji poruszane są kwestie związane z udziałem Kościoła w życiu i rozwoju Polski oraz Europy na przestrzeni wieków.

21.00 – 21.59 Obserwatorium Radia PLUS

Autorska audycja Patrycji Michońskiej nadawana w niedzielę o 21.00 wspierająca Naukę Kościoła i wartości chrześcijańskie.

PONIEDZIAŁEK

20.00 – 22.00 Kościół Według Marka

Poniedziałkowy wieczór to tradycyjnie czas Marka Zająca i jego gościa (osoba duchowna).

Audycja oparta na interakcji ze słuchaczami, odpowiedziach na pytania, życiowych drogowskazach.

Magazyn katolicki „Droga”

Pod redakcją Jolanty Roman - Stefanowskiej w TVP3 Gdańsk emisja w każdą niedzielę o godz. 18.00. Powtórka programu w poniedziałek godz. 17.30 i 19.30, we wtorek o godz. 7.20 i godz. 20.00.

Radio Gdańsk

Niedziela 7.05–7.25 „W Drodze” (magazyn katolicki)

„Gość Niedzielny”

Zapraszamy do lektury gdańskiego wydania tygodnika „Gość Niedzielny”.

► Ks. Rafał Starkowicz - „Szafarze świętości”. – Tradycyjnie w oktawie uroczystości Wszystkich Świętych wierni gdańskiego Kościoła spotkali się w katedrze oliwskiej, by w uroczystej Mszy św. polecać Bogu zmarłych biskupów i kapłanów, pracujących w ciągu wieków na terenach stanowiących obecnie obszar archidiecezji.

► Jan Hlebowicz - „Krypta czaszek”. Po 6 latach poszukiwań w bazylice św. Brygidy odnaleziono wejście do podziemi, gdzie spoczywały stopy ludzkich kości. – To sensacyjne odkrycie – mówi prof. Andrzej Januszajtis, znawca i propagator historii Gdańska.

► Justyna Liptak - „W kąpielówkach i czapce”. Dla nich sezon zaczyna się wtedy, kiedy kończy się lato. Im niższa temperatura powietrza i wody, tym kąpiel bardziej orzeźwiająca. W Trójmieście morsy już „pływają”.

